

Obsah

Úvod		
PŘEDMĚT EKONOMIE, HLAVNÍ EKONOMICKÉ SUBJEKTY, VZNIK A VÝVOJ EKONOMICKÉ TEORIE	9	
Ekonomika a ekonomové	9	
Co je ekonomie	10	
Vznik a vývoj ekonomické teorie	12	
Oddíl I		
OBECNÉ POJMY	22	
1	Užitečnost. Vzácnost. Produkční možnosti. Náklady příležitosti	22
1.1	Statky. Užitečnost a vzácnost	22
1.2	Služby	23
1.3	Produkční možnosti	23
1.4	Náklady příležitosti	25
2	Dělbá práce. Absolutní a komparativní výhody. Ekonomické problémy. Ekonomické systémy. Trh	28
2.1	Dělbá práce, specializace	28
2.2	Absolutní a komparativní výhoda	28
2.2.1	Případ absolutní výhody	29
2.2.2	Případ komparativní výhody	29
2.3	Tři ekonomické problémy	31
2.4	Ekonomické systémy	32
2.5	Trh	33
Oddíl II		
MIKROEKONOMIE	37	
3	Poptávka	37
3.1	Poptávková tabulka a poptávková křivka	37
3.2	Proč je tvar poptávkové křivky „klesající“?	38
3.3	Jaké jiné faktory ovlivňují poptávané množství?	39
3.4	Co vyjadřuje poptávková křivka?	40
4	Nabídka	42
4.1	Nabídka, nabídková křivka	42
4.2	Proč má nabídková křivka stoupající tvar?	43
4.3	Jiné faktory působící na nabízené množství	43
4.4	Co vyjadřuje nabídková křivka?	44
5	Působení nabídky a poptávky	46
5.1	Vzájemné působení nabídky, poptávky a ceny	46
5.2	Přizpůsobování trhu při nerovnováze	47
5.3	Rovnováha	48
5.4	Změny rovnováhy	48
6	Mezní užitek a chování spotřebitele	51
6.1	Užitek	51

6.2	Celkový užitek	51
6.3	Mezní užitek	52
6.4	Volba ze dvou statků při daném důchodu	53
6.5	Přebytek spotřebitele a přebytek výrobce	55
6.5.1	Poptávková křivka a ochota spotřebitelů zaplatit určitou cenu	55
6.5.2	Nabídková křivka a ochota výrobců dodávat zboží za určitou cenu	56
6.6	Rovnováhá spotřebitele při volbě z více zboží (ze tří zboží)	58
6.7	Rovnováha spotřebitele a změna ceny	59
7	Náklady a zisk firmy	59
7.1	Explicitní a implicitní náklady	59
7.2	Účetní zisk a čistý ekonomický zisk	60
8	Koordinace činností trhem a koordinace v podniku.	
	Podnikání a podnikavost	62
8.1	Koordinace činností trhem a koordinace v podniku	62
8.2	Podnikání	63
9	Struktura trhů. Efektivnost fungování trhů	66
9.1	Dokonalá konkurence	67
9.2	Úplný (čistý) monopol	68
9.3	Oligopol	68
9.4	Monopolistická konkurence	69
9.5	Efektivnost trhů	70
9.6	Zvyšování účinnosti trhů. Protimonopolní (antitrustové) zákony	70
10	Stát a ekonomika. Veřejný sektor. Privatizace.	
	Externality. Veřejné statky	73
10.1	Stát a ekonomika	73
10.1.1	Působení státu v ekonomice	73
10.1.2	Státní (veřejný) sektor. Privatizace	74
10.2	Selhání trhu	74
10.2.1	Externality	75
10.2.2	Veřejné statky	77
10.2.3	Nedostatečná konkurence	78
11	Kapitál a trh kapitálových statků.	
	Firmy a jejich druhy	79
11.1	Kapitál, úrok a trh kapitálu	79
11.2	Firmy a jejich druhy	82
12	Náklady firmy a objem výroby	85
12.1	Náklady firmy a objem výroby	85
12.2	Krátké a dlouhé období	86
12.3	Fixní a variabilní náklady	86
13	Mezní produkt faktorů	88
13.1	Změny jednoho vstupu	88
13.2	Mezní fyzický produkt	89
13.3	Zákon klesajícího mezního produktu a zákon klesajících výnosů	91
13.4	Náklady	91
14	Celkové, průměrné a mezní náklady	92
14.1	Celkové náklady	92
14.2	Průměrné náklady	94

14.3	Mezní náklady	95
14.4	Vztah mezních a průměrných nákladů	95
14.5	Celkový, průměrný a mezní zisk firmy	96
15	Nabídka v dokonalé konkurenci	98
15.1	Firma jako příjemce ceny	98
15.2	Křivka poptávky odvětví a křivka poptávky pro firmu	99
15.3	Podmínky maximalizace zisku firmy	100
15.4	Nabídková křivka firmy	101
15.5	Minimalizace ztráty	102
15.6	Dokonale konkurenční trh v dlouhém období	102
15.7	Tendence k rovnováze na trhu dokonalé konkurence	104
16	Nedokonalá konkurence	106
16.1	Modely a skutečná ekonomika	106
16.2	Čistý (úplný) monopol	107
16.3	Model chování firmy v situaci čistého monopolu	108
16.3.1	Křivka poptávky	108
16.3.2	Celkový příjem	109
16.3.3	Mezní příjem	110
16.3.4	Náklady monopolní firmy	110
16.3.5	Maximalizace zisku	111
16.4	Porovnání čistého monopolu s dokonalou konkurencí	112
16.5	Monopol a selhání trhu	113
16.6	Přirozený monopol	113
16.7	Jiné případy nedokonalé konkurence	114
Oddíl III		
MAKROEKONOMIE		116
17	Makroekonomie - základní pojmy a otázky	116
17.1	Co je makroekonomie?	116
17.2	Makroekonomie a mikroekonomie	117
17.3	Agregátní poptávka a nabídka	117
18	Výkonnost národního hospodářství	122
18.1	Měření hrubého domácího produktu a národního důchodu	122
18.2	Metody zjišťování HDP	123
18.3	Hrubý domácí produkt a národní důchod	126
18.4	Nominální a reálný HDP	128
18.5	Potenciální a skutečný HDP	129
19	Hospodářský růst	130
19.1	Vymezení hospodářského růstu	130
19.2	Zdroje hospodářského růstu	132
20	Hospodářský cyklus	136
20.1	Co je hospodářský cyklus?	136
20.2	Hospodářský cyklus a jeho fáze	136
20.3	Příčiny hospodářského cyklu	138
21	Peníze a bankovní soustava	140
21.1	Peníze a jejich funkce	140
21.2	Poptávka po penězích	142

21.3	Nabídka peněz	144
22	Bankovní soustava	146
22.1	Bankovní soustava	146
22.2	Komerční banky	148
22.3	Bankovní kreace peněz	148
23	Nezaměstnanost	151
23.1	Nezaměstnanost a typy nezaměstnanosti	151
23.2	Příčiny nezaměstnanosti v tržní ekonomice	153
23.3	Míra nezaměstnanosti neakcelerující inflaci	155
24	Inflace	157
24.1	Definice inflace	157
24.2	Inflace tažená poptávkou	158
24.3	Inflace tlačená náklady	159
24.4	Inflace setrvačná a inflační očekávání	160
24.5	Inflace a nezaměstnanost	161
25	Makroekonomická stabilizační hospodářská politika	162
25.1	Základní přístupy k hospodářské politice	163
25.2	Státní rozpočet	165
25.3	Státní dluh a schodek státního rozpočtu	167
25.4	Peněžní a úvěrová politika	168
25.5	Důchodová politika	169
Oddíl IV		
MEZINÁRODNÍ EKONOMIE		171
26	Mezinárodní obchod a mezinárodní měnový systém	171
26.1	Mezinárodní obchod a jeho ekonomické výhody	171
26.2	Svobodný obchod, cla a kvóty	173
26.3	Obchodní a platební bilance	175
26.4	Mezinárodní měnový systém. Měnové kursy	176
27	Světová ekonomika	178
27.1	Charakteristika světové ekonomiky	178
27.2	Mezinárodní ekonomická integrace	179
27.3	Rozvojové země	180